

บัลแกเรียและโรมาเนีย...สมาชิกใหม่ล่าสุดของ EU

สหภาพยุโรป (European Union : EU) เป็นกลุ่มเศรษฐกิจที่มีจำนวนสมาชิกมากที่สุดในโลกถึง 25 ประเทศ¹ และกำลังจะมีสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้นอีก 2 ประเทศ ในเดือนมกราคม 2550 นี้ คือ บัลแกเรียและโรมาเนีย ซึ่งจะส่งผลให้ EU มีสมาชิกมากถึง 27 ประเทศ และเป็นตลาดขนาดใหญ่ด้วยจำนวนประชากรรวมกันมากถึง 520 ล้านคน (มีสัดส่วนราว 8% ของประชากรโลก) อีกทั้งยังมีขนาดของเศรษฐกิจใหญ่ถึง 14,470 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (มีสัดส่วนกว่า 30% ของเศรษฐกิจโลก)

➤ การเจรจาและปรับตัวเพื่อเป็นสมาชิกใหม่ของ EU

สำหรับประเทศที่จะเข้าเป็นสมาชิกใหม่ของ EU ต้องปรับตัวให้ได้ตามเกณฑ์ของการพิจารณารับประเทศสมาชิกใหม่ ซึ่งจะครอบคลุมทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และความสามารถในการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่าง ๆ ของ EU เช่น สนับสนุนให้มีการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตอย่างเสรี การยึดถือเป้าหมายในการบรรลุความเป็นสหภาพทางการเมืองและสหภาพเศรษฐกิจและการเงิน รวมทั้งมีระบบการจัดเก็บภาษี การดำเนินนโยบายอุตสาหกรรม พลังงาน โทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับ EU เป็นต้น

ล่าสุด เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2549 ที่ผ่านมา คณะกรรมาธิการยุโรป (European Commission : EC) ได้ประกาศรับบัลแกเรียและโรมาเนียให้เข้าเป็นสมาชิกใหม่ของ EU อย่างเป็นทางการนับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2550 เป็นต้นไป เนื่องจากทั้งบัลแกเรียและโรมาเนีย มีความคืบหน้าในการปฏิรูประบบการเมือง เศรษฐกิจ รวมทั้งมีการเร่งปรับปรุงกฎระเบียบต่าง ๆ ในประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ EU ได้อย่างเป็นที่น่าพอใจ

การเตรียมตัวของบัลแกเรียและโรมาเนียเพื่อเข้าเป็นสมาชิกใหม่ของ EU พอสรุปได้ดังนี้

- **บัลแกเรีย** ใช้เวลาเจรจาและปรับตัวเพื่อเข้าเป็นสมาชิกใหม่ของ EU ราว 5 ปี กล่าวคือ เริ่มเปิดการเจรจาตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2543 จนกระทั่งปรับตัวได้ตามหลักเกณฑ์ส่วนใหญ่ของ EU ในเดือนมิถุนายน 2547 อาทิ มีการปรับปรุงระบบการบริหารงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น รวมทั้งมีการเร่งแปรรูปกิจการรัฐวิสาหกิจอย่างต่อเนื่อง ฯลฯ แม้ว่าคณะกรรมาธิการยุโรปจะประกาศรับบัลแกเรียเป็นสมาชิกใหม่ของ EU แล้ว แต่ก็ยังมีอีกหลายเรื่องที่บัลแกเรียต้องเร่งปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของ EU อาทิ การปราบปรามอาชญากรรมอย่างเป็นระบบ การป้องกันการฟอกเงิน ตลอดจนควบคุมระบบการใช้จ่ายเงินช่วยเหลือที่ได้รับจาก EU

- **โรมาเนีย** ใช้เวลาเจรจาและปรับตัวเพื่อเข้าเป็นสมาชิกใหม่ของ EU ราว 5 ปีเช่นเดียวกับบัลแกเรีย กล่าวคือ เริ่มเปิดการเจรจาตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2543 จนกระทั่งปรับตัวได้ตามหลักเกณฑ์ส่วนใหญ่ของ EU ในเดือนธันวาคม 2547 แต่ก็ยังมีอีกหลายเรื่องที่โรมาเนียต้องเร่งปรับตัว อาทิ การปรับระบบการจัดเก็บภาษีให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับระบบภาษีของ EU ด้วยการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology : IT) มาใช้

¹ ปัจจุบัน EU มีสมาชิกรวม 25 ประเทศ ประกอบด้วยสมาชิกเดิม 15 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรีย เบลเยียม เดนมาร์ก ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี กรีซ อิตาลี ไอร์แลนด์ ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ โปรตุเกส สเปน สวีเดน สหราชอาณาจักร และสมาชิกใหม่อีก 10 ประเทศ (เข้าเป็นสมาชิกเมื่อ วันที่ 1 พฤษภาคม 2547) ได้แก่ ไซปรัส สาธารณรัฐเช็ก เอสโตเนีย ฮังการี ลัตเวีย ลิทัวเนีย มอลตา โปแลนด์ สโลวาเกีย และสโลวีเนีย

ทั้งนี้ นอกจากเรื่องเฉพาะที่ทั้ง 2 ประเทศต้องเร่งปรับตัวดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีประเด็นสำคัญอีกหลายด้านที่ทั้งบัลแกเรียและโรมาเนียจำเป็นต้องเร่งปรับปรุงให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของ EU มากขึ้น อาทิ การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมให้มีความโปร่งใสมากขึ้น เร่งปราบปรามการฉ้อราษฎร์บังหลวง แก้ไขปัญหาด้านสุขอนามัย และการควบคุมการจ่ายเงิน (Integrated Administration and Control System : IACS) สำหรับนโยบายเกษตรร่วมของสหภาพยุโรป (EU Common Agricultural Policy) โดยคณะกรรมการการยุโรปจะมีกลไกเฝ้าติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงเรื่องต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด เช่น ในด้านการปราบปรามการฉ้อราษฎร์บังหลวง ทั้ง 2 ประเทศจะต้องรายงานความคืบหน้าทุก 6 เดือน (รายงานฉบับแรกภายในวันที่ 31 มีนาคม 2550) ส่วนในด้านสุขอนามัย เนื่องจากขณะนี้ทั้ง 2 ประเทศยังคงมีปัญหาเรื่องโรคอหิวาต์ในสุกร (Classical Swine Fever) ทำให้ไม่สามารถส่งออกสุกรเนื้อสุกร และผลิตภัณฑ์เนื้อสุกรบางชนิดไปยังตลาด EU ได้ ดังนั้น จึงต้องมีการนำเสนอแผนกำจัดโรคดังกล่าวต่อคณะกรรมการการยุโรป นอกจากนี้ ผู้ผลิตสินค้าอาหารในบัลแกเรียและโรมาเนีย ยังต้องเร่งปรับปรุงมาตรฐานการผลิตให้ได้ตามมาตรฐานความปลอดภัยด้านอาหาร (Food Safety) ของ EU อีกด้วย มิฉะนั้นจะต้องยุติการค้าเงินกิจการเป็นต้น

➤ ประโยชน์จากการเป็นสมาชิก EU

การได้เข้าเป็นสมาชิก EU นอกจากจะช่วยให้ทั้งบัลแกเรียและโรมาเนียเป็นที่ยอมรับและมีบทบาทสำคัญในเวทีการค้าโลกเพิ่มขึ้นแล้ว ทั้งคู่ยังจะได้รับสิทธิพิเศษต่าง ๆ หลายด้านในฐานะประเทศสมาชิกของ EU อาทิ ได้รับจัดสรรเงินงบประมาณจาก EU ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และด้านอื่น ๆ รวมถึงสิทธิพิเศษในการค้าขายกับ EU ซึ่งจะช่วยให้สามารถขยายตลาดไปยังประเทศสมาชิก EU ได้เพิ่มขึ้น โดยในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2548 บัลแกเรียมีสัดส่วนการส่งออกไป EU ประมาณ 57.7% ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ขณะที่ทั้งปี 2548 โรมาเนียมีสัดส่วนการส่งออกไป EU สูงกว่าบัลแกเรีย โดยอยู่ที่ระดับ 67.6% ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด

สำหรับการขยายสมาชิกภาพของ EU ในระยะถัดไปนั้น ขณะนี้มีหลายประเทศในทวีปยุโรปได้ทยอยสมัครเข้าเป็นสมาชิกใหม่ของ EU อย่างต่อเนื่อง โดยล่าสุดมีประเทศที่อยู่ระหว่างการพิจารณาเข้าเป็นสมาชิก (Candidate Countries) ของ EU 3 ประเทศ ได้แก่ โครเอเชีย มาซิโดเนีย และตุรกี ส่วนประเทศที่กำลังจะสมัครเข้าเป็นสมาชิกในอนาคต (Potential Candidate Countries) มีอีก 4 ประเทศ คือ แอลเบเนีย บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา เซอร์เบีย และมอนเตเนโกร

ส่วนเศรษฐกิจต่างประเทศ ฝ่ายวิชาการ

ธันวาคม 2549

² เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2549 เซอร์เบียและมอนเตเนโกรแยกออกเป็น 2 ประเทศ คือ ประเทศเซอร์เบีย และประเทศมอนเตเนโกร